

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชน
แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง*

THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATORS' LEADERSHIP
AND LEARNING COMMUNITY OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE
OF NAKHON SI THAMMARAT AND PHATTALUNG

ณัฐกานต์ ฤกษ์มงคล

Nattakan Roekmongkol

นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์

Nilrat Navakijpaitoon

บุรินทร์ภักดิ์ พรหมมาศ

Boorinpat Prommas

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: nattakan8099@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 427 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ

* Received 22 March 2022; Revised 29 November 2022; Accepted 14 December 2022

2. สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับสูง ($r=.692$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ($r=.679$) ($r=.636$) และ ($r=.632$) ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ ($r=.203$)

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, ชุมชนแห่งการเรียนรู้

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the leadership of administrators, 2) schools' learning community, and 3) the relationship between administrators' leadership and the learning community of schools under the Secondary Education Service Area Office of Nakhon Si Thammarat and Phattalung. The sample included 427 school administrators and teachers. The sample size was determined by the Krejcie and Morgan Table. The research instrument was an interview form with the reliability of a whole issue at 0.96. The statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, SD, and Pearson's correlation coefficient.

The research showed that;

1. The overall administrators' leadership was high. The highest average was the aspect of achievement-oriented leadership, and the lowest average was directive leadership.

2. The overall condition of the learning community was high. When considering each aspect, it was found that shared and supportive leadership had the highest average, whereas interpersonal knowledge sharing had the lowest average.

3. The overall leadership of administrators was positively and highly related to the learning community ($r=.692$). The relationship among participative leadership, achievement-oriented leadership, and supportive leadership were positively and highly related to the learning community ($r=.679$), ($r=.636$), and

($r=.632$). The overall relationship between directive leadership was positively related to the learning community in the lower level ($r=.203$).

Keywords: Relationship, Leadership of Administrators, Learning Community

บทนำ

การศึกษาแนวใหม่เพื่อนำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยมีเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการศึกษาทั้งภารกิจอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจในการบริหารงานจากกระทรวงลงสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจทางการศึกษาจะช่วยให้การศึกษามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างการมีความสามารถ การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในกระบวนการตัดสินใจอันจะนำไปสู่อุดมการณ์ของประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบบโครงสร้างที่ใกล้ชิดประชาชนมากกว่า โปร่งใสกว่า มีโอกาสตรวจสอบได้มากกว่า ระบบรวมอำนาจอยู่ที่ศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับการมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติการศึกษานั้น นับว่าเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศนั้น ๆ เพราะเมื่อสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เข้าสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้แล้วบุคลากรที่มีคุณภาพทางการศึกษาเหล่านี้ จะเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองต่อไป ผู้บริหารจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561)

การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสม โดยที่เด็กมีสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ กระบวนการเรียนรู้แบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้มาก การศึกษากับการพัฒนาสังคมเป็นกระแสหลักสำคัญที่สังคมต้องเฝ้าระวังจับตามอง ในกระบวนการทัศน์ของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในมิติต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาและภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันได้มุ่งเน้นในมิติของการพัฒนา 4 มิติสำคัญ ได้แก่ การปฏิรูปนักเรียนยุคใหม่ การปฏิรูปครูยุคใหม่ การปฏิรูปโรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการปฏิรูกระบบการบริหารจัดการยุคใหม่ ซึ่งในทุกมิตินี้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาไทยในอนาคต (สุรียัน วัฒนา, 2559)

ปัจจุบันภาวะผู้นำในองค์กรเป็นแรงผลักดันอย่างมากในการเร่งนำพาให้องค์กรได้ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร คุณสมบัติพฤติกรรมที่สำคัญของผู้นำที่มีลักษณะความสามารถจูงใจให้บุคคล หรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็นของตนด้วยความเต็มใจ ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ อันนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญในการที่ผู้นำขององค์กรได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อกระตุ้นจูงใจให้ผู้ตาม

เกิดความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ มีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเต็มศักยภาพ (ชานานู คำปัญญาสุนิทย และคณะ, 2560)

ภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญในการทำงานอันจะก่อให้เกิดความสำเร็จขององค์กรซึ่งภาวะผู้นำอยู่เหนือระดับความจำเป็นพื้นฐานขององค์กรและสมาชิกขององค์กร ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำที่ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงบทบาทให้บุคลากรเห็นได้ชัดเจน อาทิ มองเห็นคุณค่าของมนุษย์และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แสดงความฉลาดในการจัดการให้เกิดความเรียบร้อย มีการสื่อสารที่เป็นธรรมชาติและมีประสิทธิภาพ รู้จักการใช้อิทธิพลต่อคนอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่แสดงออกมาจากความรู้สึกภายในได้อย่างเป็นธรรมชาติ เป็นต้น ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ในหลักการบริหารและหลักการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารองค์กรทางการศึกษาในปัจจุบันต้องสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอน วัตถุประสงค์และทิศทางที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อการประยุกต์ปรับใช้ให้เข้ากับองค์กรและระบบขององค์กร ผู้บริหารองค์กรที่มีภาวะผู้นำที่ดีพึงมีความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการปฏิบัติต่อบุคลากรขององค์กร บุคคลภายนอกและหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์ หากมองในด้านการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดเป็นหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชาติ ประเทศชาติจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว จึงขึ้นอยู่กับบทบาทภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในทุกเมื่อ เพราะถ้าผู้บริหารขาดภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมส่งผลทำให้คุณภาพทางการศึกษาตกต่ำลง ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ (ไชยา ภาวะบุตร, 2554)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู: เปลี่ยนห้องสอนเป็นห้องเรียนรู้แก่เด็ก” หรือ PLC (Professional Learning Community) เป็นการรวมตัวกันของครูในโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศ เข้าร่วมจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของศิษย์อย่างต่อเนื่อง เป็นวงจรไม่รู้จบ เพราะการเรียนการสอนในปัจจุบันเปลี่ยนไปจาก “การสอนของครู” มาเป็นเน้น “การเรียนรู้ของนักเรียน” เปลี่ยนจากการเรียนของปัจเจกบุคคล มาเป็นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม (Team Learning) เปลี่ยนจากการเรียนแบบแข่งขันมาเป็นเน้นความร่วมมือช่วยเหลือแบ่งปันกัน และเปลี่ยนจากแค่ได้เรียน “ความรู้มาก ๆ” มาเป็นการฝึก “ทักษะ” ทั้งทักษะการคิดการเรียนรู้ สร้างความรู้ด้วยตัวเอง ทักษะชีวิตและการทำงาน และทักษะการใช้ ICT อย่างชาญฉลาด การเปลี่ยนแปลงแบบนี้ “ครู” จึงต้องเปลี่ยนจากการสอนบอกความรู้ มาเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็ก

สร้างความสนุกในการเรียน เน้นออกแบบโครงงาน หรือ สภาพการทำงานเสมือนจริง ให้เด็กแบ่งกลุ่มกันลงมือทำเพื่อเรียนรู้จากการปฏิบัติ ครูชวนศิษย์ร่วมกันทบทวนสิ่งที่ทำว่าได้เรียนรู้อะไร หรือฝึกทักษะอะไร เชื่อมโยงสิ่งที่รู้ด้วยการทำกับทฤษฎีที่มีคนสร้างไว้ เข้าถึงซึ่งความรู้จริงมิใช่แค่ท่องจำตำรา อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน เปลี่ยนห้องสอนเป็นห้องเรียนรู้ของเด็ก ไม่ใช่เรื่องง่ายที่ครูจะเปลี่ยนแปลงบทบาท PLC จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ชวนครumarวมตัวกันเป็นชุมชนเป็นเครือข่าย แล้วลุกขึ้นมาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตัวเองเปลี่ยนแปลง ห้องสอน ปฏิรูปการศึกษาจากห้องเรียนที่เล็กที่สุด แต่ก็ถือเป็นจุดสำคัญที่สุดที่อยู่ติดกับนักเรียน สร้างการเปลี่ยนแปลงให้การเรียนรู้ของเด็กได้ทันที โดยครูต้องเป็นผู้ลงมือกระทำเอง และเรียนรู้ร่วมกัน เช่นเดียวกับการฝึกฝนสร้างทักษะของเด็กด้วยการลงมือฝึกเอง (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ดังนั้นครูจึงเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการอำนวยความสะดวกต่อการนำทางและทำให้กระบวนการความร่วมมือง่ายขึ้น และบทบาทของผู้บริหารจึงมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จต่อแบบแผนความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ว่าผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบต่อการมีวิสัยทัศน์การฟื้นฟู พันธกิจ การชี้แนะปฏิบัติตามหลักสูตรและการสอน การสนับสนุนบรรยากาศทางบวก การสนับสนุนทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารและการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาต่างก็เป็นตัวแปรสำคัญ ที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่จะเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำและผู้ประสานงานในการบริหาร ใช้ภาวะผู้นำที่ชาญฉลาดจะส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงาน ยอมอุทิศตนเพื่อการปฏิบัติงานในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา จะทำให้โรงเรียนพัฒนาตนเองได้ตามมาตรฐานจนกลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุงว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับใด การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาหรือไม่ และหัวข้อที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารและการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง และเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง
2. เพื่อศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 98 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 98 คน ครู จำนวน 3,807 คน มีจำนวนทั้งสิ้น 3,905 คน โดยใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 98 แห่ง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 427 คน จำแนกได้เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 78 คน ครู จำนวน 349 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง ประกอบด้วย 5 ด้าน ด้านการสนับสนุน และการเป็นผู้นำร่วมกัน ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา สอนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำ

ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งแต่ละข้อมีอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.963

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจากแบบสอบถามจนครบ 427 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล และสรุปผลต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช พัทลุง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ

2. การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน และด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับสูง ($r=.692$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมของสถานศึกษา ในระดับสูง ($r=.679$) ($r=.636$) และ ($r=.632$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมของสถานศึกษา ในระดับต่ำ ($r=.203$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุงพบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ วราภรณ์ ช้างอยู่ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำแบบสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วราภรณ์ ช้างอยู่, 2557) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐธิดา สุระเสนา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ (ญัฐธิดา สุระเสนา, 2564) และมีความสอดคล้องกับการศึกษาของวราภรณ์ ช้างอยู่ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วราภรณ์ ช้างอยู่, 2557)

2. สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา วาสนา ทองทวีงยศ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสนับสนุน และการเป็นผู้นำร่วมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วาสนา ทองทวีงยศ, 2560) สอดคล้องกับการศึกษาของ ธีระนันต์ โมธรรม ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษา พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ธีระนันต์ โมธรรม, 2564) โดยมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ สหรัฐ เต็มวงษ์ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการศึกษา พบว่าระดับของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สหรัฐ เต็มวงษ์, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐิกา นครสูงเนิน ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ญัฐิกา นครสูงเนิน, 2556) และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนันทา สุขเอี่ยม ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการศึกษา พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของโรงเรียน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สุนันทา สุขเอี่ยม, 2563)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้โดย ภาพรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง ในระดับสูง ($r=.692$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบ มุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง ในระดับสูง ($r=.679$) ($r=.636$) และ ($r=.632$) ตามลำดับ ส่วนภาวะ ผู้นำของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการ

เรียนรู้โดยภาพรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง ในระดับต่ำ ($r=.203$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการสนับสนุน และการเป็นผู้นำร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.604$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะ ผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำ ร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.570$) ($r=.566$) และ ($r=.537$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่ง การเรียนรู้ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับต่ำ ($r=.200$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุริยัน วัฒนา ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 19 สำนักงานเขตบางเขนสำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 19 สำนักงานเขตบางเขน สำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมมี ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการสร้างค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.605$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำ แบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ ร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.593$) ($r=.560$) และ ($r=.558$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันของสถานศึกษา ในระดับต่ำ ($r=.172$) (สุริยัน วัฒนา, 2559) และได้สอดคล้องกับการศึกษาของ อีระนันต์ โมธรรม ศึกษาภาวะผู้นำของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดย ภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการ ประยุกต์ใช้ความรู้ของสถานศึกษา ในระดับสูง ($r=.630$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ของ สถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.609$) ($r=.567$) และ ($r=.557$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำ

ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ของสถานศึกษา ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.212$) (ธีระนันต์ โมธรรม, 2564) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ณิชฎีกา นครสูงเนิน ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=.852$) กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุนของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.590$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน และด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุนของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.590$) ($r=.564$) และ ($r=.539$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุนของสถานศึกษา ในระดับต่ำ ($r=.147$) (ณิชฎีกา นครสูงเนิน, 2556) สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ อินนามเพ็ง เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.529$) โดยภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง ($r=.541$) ($r=.484$) และ ($r=.483$) ตามลำดับ ส่วนภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลของสถานศึกษา ในระดับต่ำ ($r=.139$) (จุฑามาศ อินนามเพ็ง, 2552) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุมณฑา ทายุกอ ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี มีความสัมพันธ์ที่ระดับปานกลาง (สุมณฑา ทายุกอ, 2556)

สรุป

การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา นครศรีธรรมราช พัทลุง สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษา โดยภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4 ด้าน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการปรับให้ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดการ สั่งการปฏิบัติงานทุกอย่างเพียงผู้เดียว
2. ผู้บริหารจะต้องมีการเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้านผลตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ให้ได้รับอย่างเพียงพอ
3. การเสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานอย่างทุ่มเทให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
4. การปรับกลยุทธ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายวิธีการ เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในเชิงลึก
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำผลจากการวิจัยเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ชำนาญ คำปัญญาสินทัย และคณะ. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน : พหุกรณีศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 17(1), 43-52.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2554). ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐธิดา สุระเสนา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐิกา นครสูงเนิน. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธีระนันต์ โมธรรม. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ใน ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรารณณ์ ช่างอยู่. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วาสนา ทองทวีงยศ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ตาตาพับลิเคชั่น.
- สหรัฐ เต็มวงษ์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุนันทา สุขเอี่ยม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมณฑา ทายุกอ. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- สุริยัน วัฒนา. (2559). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 19 สำนักงานเขตบางเขนสำนักงานการศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). รูปแบบการบริหารการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนมาตรฐานสากล. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Education and Psychological Measurement*. New York: Minisota University.